

Gemeente Amsterdam Centrum

Verslag bijeenkomst naar aanleiding van schietpartij Wittenburg

Locatie:	Museum 't Kromhout, Hoogte Kadijk 147, 1018 BJ Amsterdam
Datum:	1 februari 2018, 19:30 tot 21:00 uur
Aanwezig:	Boudewijn Oranje, dagelijks bestuurder stadsdeel Centrum Roeland Rengelink, dagelijks bestuurder stadsdeel Centrum Jeanine van Pinxteren, dagelijks bestuurder stadsdeel Centrum Nelleke Hilhorst, gemachtigde waarnemend burgemeester Van Aartsen, projectleider aanpak Oostelijke eilanden gemeente Amsterdam Meriam van der Zwaan, wijkteamchef politie Amsterdam-Amstelland Gerdine Dankers, officier van justitie Openbaar Ministerie Wilco Tuinebreijer, GGD Amsterdam/Team Vangnet Frank van den Hoff, DOCK Amsterdam Annerieke Coenraads, Actiecentrum Veiligheid en Zorg, gespreksleider Roeland Lagendijk, gebiedscoördinator stadsdeel Centrum, gespreksleider Kiki Lauterslager, gebiedsmakelaar stadsdeel Centrum Bewoners en andere betrokkenen (waaronder medewerkers van gemeente Amsterdam, politie Amsterdam-Amstelland, GGD Amsterdam/Team Vangnet, DOCK Amsterdam, basisscholen Oostelijke Eilanden (Kleine BOE) en Alan Turingschool, Ouder- en Kindteams Amsterdam)

1. Inleiding

Aanleiding voor de bijeenkomst is de schietpartij die plaatsvond op vrijdag 26 januari jongstleden in het speeltuingebouw op Wittenburg.

Tijdens de bijeenkomst spreken gemeente en politie hun afschuw uit over het drama, geven een toelichting op de maatregelen die zijn genomen en wordt de noodzaak van maatregelen en een intensieve aanpak om de situatie in de buurt te verbeteren besproken. Vragen konden worden gesteld en zijn, voor zover het onderzoek dit toelaat, beantwoord. Na afloop van de bijeenkomst was nog gelegenheid om individueel in gesprek te gaan met medewerkers van gemeente Amsterdam en diverse andere organisaties die aanwezig zijn.

Camerapers is niet toegelaten bij de bijeenkomst en eventueel aanwezige schrijvende pers is met klem verzocht begrip te hebben voor de emoties die wellicht geuit worden en daar in hun verslaggeving discreet mee om te gaan.

2. Terugblik en de toekomst (Boudewijn Oranje, stadsdeelvoorzitter)

Vrijdag 26 januari jongstleden zijn drie jonge mensen neergeschoten in het speeltuingebouw op Wittenburg, een gebouw dat een veilige plek in de wijk behoort te zijn. Mohammed (17) is aan zijn verwondingen overleden en twee personen zijn gewond geraakt. Een afschuwelijke, hartverscheurende gebeurtenis. De volgende dag organiseerde de buurt een herdenking op het plein en er vond een bijeenkomst plaats, waarbij onder andere medewerkers van welzijnsorganisatie DOCK, directies van de twee basisscholen op Wittenburg en Slachtofferhulp aanwezig waren. Op maandag 29 januari zijn op beide basisscholen de zeer bezorgde ouders opgevangen. Woensdag 31 januari heeft waarnemend burgemeester Van Aartsen met 15 professionals, 40 direct betrokken ouders en een aantal actieve buurtbewoners gesproken tijdens zijn bezoek aan Wittenburg.

Inmiddels heeft de burgemeester een gemandateerde - Nelleke Hilhorst (Actiecentrum Veiligheid en Zorg Amsterdam) - aangesteld, die zich bezighoudt met integrale vraagstukken op de Oostelijke eilanden. Samen met het stadsdeel, de gemeente, de organisaties en bewoners in de wijk zullen we de schouders onder de buurt zetten.

Dhr. Oranje benadrukt het belang van het voortzetten en intensiveren van het contact met de buurt, zodat het vertrouwen kan herstellen en gemeente en instanties beter zicht hebben op wat er speelt, zodat samen gewerkt kan worden aan het weer opbouwen van de buurt tot een fantastische buurt. Kort gezegd is er één doel: dit mag niet meer gebeuren!

3. Opsporingsonderzoek (Gerdine Dankers, Openbaar Ministerie)

Het Openbaar Ministerie leidt met een omvangrijk team het opsporingsonderzoek naar de daders van de schietpartij. Mw. Dankers legt uit dat in dit stadium inhoudelijk niets verteld kan worden over het onderzoek omdat dat het onderzoek zou kunnen schaden. Ook vertelt zij dat dit soort onderzoeken in de regel lang kunnen duren. Ook de vorige schietpartij (van november) wordt nog onderzocht. De oproep blijft om te melden, ook 's avonds en 's nachts. Alle informatie kan een onderzoek helpen.

4. Maatregelen (Meriam van der Zwaan, wijkteamchef politie Amsterdam-Amstelland, Nelleke Hilhorst, gemandateerde en Wilco Tuinebreijer, GGD Amsterdam)

Er is in de week volgend op de schietpartij nog een aantal maatregelen genomen, waarmee het toezicht is geïntensiveerd. Onder andere is de komende tijd meer politie zichtbaar aanwezig op de Oostelijke Eilanden. In de wijk is een zogeheten mobiel onderkomen geplaatst. Bewoners kunnen daar ook terecht met vragen. Verder is extra inzet van straatcoaches en handhavers, en zijn inmiddels twee, en worden nog drie camera's geplaatst op een aantal strategische plekken in de buurt.

Mw. Van der Zwaan bedankt de aanwezigen voor alle meldingen die tot nu toe al gedaan zijn door de buurt en zij verzoekt hen om dit vooral te blijven doen.

Mw. Hilhorst benadrukt dat naast opsporingsonderzoek ook veel andere zaken nodig zijn. Er is een meldpunt waar mensen terecht kunnen met vragen, signalen en concrete klachten (zie punt 7 voor telefoonnummer en e-mailadres), er is intensief contact met de basisscholen, ondersteuning wordt geboden aan de betrokken professionals en we gaan verder met een persoonsgerichte aanpak op de jongeren met problemen in de wijk.

Belangrijke partners om al deze zaken te kunnen realiseren zijn onder andere stadsdeel Centrum, DOCK, de genoemde basisscholen, GGD Amsterdam/Slachtofferhulp en de buurt zelf, waar mw. Hilhorst de afgelopen dagen veel rouw en verbondenheid tussen bewoners en andere betrokkenen aantrof.

Dhr. Tuinebreijer (psychiater GGD) drukt de aanwezigen op het hart om, indien men daar behoefte aan heeft, vooral om hulp te vragen bij hoe om te gaan met alles wat gebeurd is. Vanuit GGD Amsterdam/Team Vangnet is deze hulp beschikbaar voor alle betrokkenen (bewoners, werkers, van jong tot oud).

5. Vraag/opmerking (V) en antwoord (A)

V Een van de bewoners vraagt zich af waarom het mobiele onderkomen van de politie tot 23.00 uur aanwezig is in de wijk.

A Mw. Van der Zwaan antwoordt dat de huidige aanwezigheid is wat op korte termijn geregeld kon worden. Het is zeker de bedoeling dat politie aanwezig zal zijn op tijden waar de situatie om vraagt. Mocht de buurt tips hebben voor een goede locatie dan hoort mw. Van der Zwaan deze graag, want het betreft immers een mobiele post die ook verplaatst kan worden naar andere plekken in de buurt.

- V Wat is de stand van zaken van het proces tegen de verdachte van de schietpartij die in november 2017 plaatsvond?
- A Mw. Van der Zwaan antwoordt dat in februari van dit jaar een zogeheten pro forma zitting plaatsvindt, waarna er meer duidelijkheid zal zijn.
- V Is bekend of de gewonde die nu nog in het ziekenhuis ligt en eerder ook gewond raakte tijdens de schietpartij op Kattenburg, op een dodenlijst staat? Was hij al bekend bij de politie vóór november 2017?
- A De laatste vraag kan in verband met het lopende onderzoek niet beantwoord worden.

Inmiddels is duidelijk dat per 1 februari een gebiedsverbod is uitgereikt door waarnemend burgemeester Van Aartsen.

- V Men uit zorg over reputatieschade ten gevolge van negatief labelen van slachtoffers door de media.
- A Dhr. Oranje benadrukt dat het hier meedogenloze daders betreft. Een dergelijke gebeurtenis maakt alle betrokken groepen tot slachtoffer, ook jongeren, ook Marokkaanse moeders et cetera. De oproep aan de buurt is zich niet tegenover elkaar te laten uitspelen.
- V Het speeltuingebouw is gesloten, waar kunnen jongeren nu naartoe om te kunnen praten en opgevangen te worden?
- A Dhr. Oranje antwoordt dat in samenwerking met DOCK gewerkt wordt aan opvangmogelijkheden voor de jongeren.

(Nagekomen informatie: Huis van de Buurt De Witte Boei is tot en met 11 maart 2018 speciaal voor jongeren vanaf 12 jaar in het weekend extra open. Jongeren kunnen dan samen sporten, koken en creatieve activiteiten doen. Ook is er ruimte om te praten. Openingstijden: vrijdag van 16:00 - 20:00 uur en zaterdag/zondag van 15:00 - 20:00 uur. Dit is mogelijk door samenwerking tussen DOCK, IFA, GGD Amsterdam, Sciandri, buurtouders, Streetcornerwork en de straatcoaches)

- V Een bewoner maakt zich zorgen over de camerabewaking in de wijk. Camera's kunnen niet altijd incidenten voorkomen en werken niet verbindend voor een wijk.
- A Mw. Van der Zwaan zegt dat voor de korte termijn de mobiele camera's geplaatst zijn bij de in-/uitgang van 'het eiland'. De politie wil graag in gesprek met de buurt bepalen of camera's voor de langere termijn wenselijk zijn en, zo ja, wat dan goede plekken zijn om deze te plaatsen.
- V Wat doet de politie/het onderzoeksteam om haar informatiepositie te versterken?
- A Informatie vergaren gebeurt op diverse momenten bij diverse partijen. Nogmaals wordt benadrukt dat de aanwezigen ook een informatiebron vormen en dat informatie delen dus van groot belang is.
- A Dhr. Oranje zegt, dat naast melden en bespreken van wat niet deugt, het ook van belang is dat met alle partijen in de buurt (bewoners, werkers, scholen et cetera) wordt gesproken over wat nodig is om weer te bouwen aan een fijne buurt. Het gaat dan onder andere over vragen als 'hoe moet het jongerenwerk eruit zien?', 'hoe beheren we samen de openbare ruimte?' et cetera.
- V Een bewoner stelt voor om met kleine dingen de solidariteit in de wijk te versterken, zoals elkaar groeten op straat. Ook wordt voorgesteld om over een jaar weer samen te komen om te evalueren wat er qua aanpak/afspraken gedaan is, wat daarvan gelukt is, wat niet en wat dus nog aangepakt moet worden.

- Wat betreft (de verloedering van) de openbare ruimte wordt gevraagd om de omgeving van de vuilcontainer bij de Albert Heijn schoon te houden. Er is daar sprake van voortdurende troep.
- A Mw. Hilhorst neemt al deze voorstellen mee. De situatie bij de vuilcontainers kan wat haar betreft op korte termijn aangepakt worden. Het is de bedoeling elkaar eerder te treffen om terug en vooruit te kijken naar de maatregelen die zijn genomen. Het wordt toegejuicht om met de buurt te werken aan saamhorigheid.
- V Afgelopen zomer vond het Festival 100 jaar aardappelproer plaats op de Oostelijke eilanden en Kadijken. Een van de organisatoren merkt op dat het niet altijd is gelukt om alle partijen/bewonersgroepen hierbij te betrekken.
- A In het kader van bouwen aan een fijne buurt vindt dhr. Oranje het een goed idee om te zijner tijd de resultaten van de aanpak te evalueren en daarbij ook te letten op het betrekken van alle gemeenschappen en groepen in de wijk. Dat is een van de uitdagingen die we met elkaar hebben.
- V Hoe gaat het met de twee gewonden?
- A Een slachtoffer ligt nog in het ziekenhuis en het andere slachtoffer is inmiddels weer thuis.
- V Hoe gaat het met de kinderen die tijdens de schietpartij aanwezig waren in het speeltuingebouw?
- A Voor deze kinderen was de schietpartij een traumatische ervaring. Om te voorkomen dat zij daar levenslang last van houden, is een hulptraject gestart.
- V Bij de schietpartij op Kattenburg was een buurtbewoner betrokken, die leefde in een bergingsbox. Men vraagt zich af waarom wonen in een box blijkbaar wordt toegestaan.
- A Dhr. Oranje antwoordt dat destijds maatregelen zijn getroffen waarna de man uit de box is vertrokken. Dat hij later weer is teruggekeerd in de box was aanvankelijk niet bekend bij de instanties.
- V Een bewoner voelt zich daar niet veilig. Gevolg is dat hij angstig is en zich terugtrekt.
- A Dhr. Oranje noemt de gebeurtenissen en de grote impact die deze hebben op bewoners en werkers ernstig en onaanvaardbaar. Daarom heeft de waarnemend burgemeester besloten tot een aanpak met de aanstelling van de projectleider, expert op gebied van veiligheid en zorg, opdat men zich zo snel mogelijk weer veilig voelt in de buurt. Ook slachtofferhulp staat klaar, wanneer nodig.
- V Een bewoner maakt zich zorgen om de jongeren die hulp nodig hebben. Slachtofferhulp zou alleen voor volwassenen zijn en jongeren hebben meerdere gesprekken nodig.
- A Mw. Hilhorst zegt dat slachtofferhulp ook aan jongeren wordt aangeboden, dus niet alleen aan volwassenen. We letten erop dat dit goed en zorgvuldig gebeurt.
- A Dhr. Tuinebreijer waarschuwt alert te blijven op klachten, omdat deze soms pas na een aantal weken of zelfs maanden tot uiting komen.
- V Een van de aanwezigen zegt het te betreuren, dat de afgelopen jaren zo is bezuinigd op het welzijns-/jongerenwerk.
Kritiek is er onder andere op de verhuizing van het jongerenwerk van de Clutch naar het speeltuingebouw - velen vinden dit geen goede locatie voor activiteiten met zoveel kinderen en jongeren bij elkaar.
- A Dhr. Rengeling zegt, dat de gebeurtenissen aanleiding geven om opnieuw te kijken naar eerdere beslissingen. Ook jongeren moeten bij voorkeur een plek in de buurt hebben. Feit is dat in het speeltuingebouw meer jongeren kwamen dan in de Clutch, feit is ook dat het wantrouwen bij jongeren op dit moment groter is dan ooit. Herstel van het vertrouwen is een van de eerste opgaven. Opnieuw zal gekeken worden naar wat een goede plek is voor de

jongeren. Voor wie iets wil organiseren geldt net als altijd: budget, ruimte (De Witte Boei) en ondersteuning (DOCK) is beschikbaar.

- V Wanneer gaat het speeltuin(gebouw) weer open?
- A Dhr. Rengelink antwoordt dat medewerkers van DOCK zeer geraakt zijn door de reeks van gebeurtenissen. Op dit moment is nog niet bekend wanneer DOCK de speeltuin weer kan bemensen. Het opengaan is een proces en zal samen met de buurt geschieden.
- V Als tip wordt meegegeven contact op te nemen met Albert Heijn op Wittenburg, waar veel jongeren uit de buurt immers een baantje hebben en opgevangen worden.
- A Mw. Hilhorst bedankt voor deze goede suggestie en voegt toe dat inmiddels ook veel contact is met diverse oudergroepen (moeders, buurtouders [voorheen buurtvaders]).
- V Er wordt steeds gesproken over *de* jongeren, wie worden daarmee bedoeld en is de zorgelijke groep in beeld of juist niet?
- A Dhr. Rengelink zegt dat hij op alle jongeren doelt, want ongeacht achtergrond, afkomst, opleiding et cetera, zijn er jongeren waar we ons zorgen over maken, waarmee veel aan de hand is en die ook veel begeleiding nodig hebben.
Qua zorg/overlast lijkt er sprake te zijn van twee categorieën: jongeren die op straat overlast veroorzaken en zij die dit bizarre geweld gebruiken. Deze twee categorieën liggen niet per se in elkaars verlengde.
- V Staat het doelwit/slachtoffer van de schietpartij in de Tweede Wittenburgerdwarsstraat op een dodenlijst?
- A Politie kan op dit moment geen antwoord op deze vraag geven.
- V Is betaalbare (gratis) juridische hulp (door instantie/persoon met beroepsgeheim) beschikbaar voor jongeren die niet weten hoe ze met hun huidige situatie moeten omgaan?
- A Dhr. Tuinebreijer antwoordt dat GGD Amsterdam/Team Vangnet zorg op maat verleent mét beroepsgeheim en óók aan jongeren.
- V Veel woningen in de buurt zijn huurwoningen. Is er contact met de corporaties?
- A Mw. Hilhorst antwoordt, dat dit inderdaad het geval is. De woningbouwverenigingen zijn een belangrijke partner in de aanpak.

5. Jongerenwerk, toelichting door dhr. Van den Hoff (DOCK)

Dhr. Van den Hoff licht het jongerenwerk van DOCK nader toe: jongerenwerk gaat over talentontwikkeling (niet over hulpverlening) waarbij belangrijk motto is 'alle Amsterdammers doen mee'. Jongerenwerk gaat niet alleen over jongens, óók over meisjes. We leven allemaal samen en moeten het met elkaar doen, jongens, meisjes, ouders, werkers, de buurt. Dat gaat niet altijd perfect, ook het welzijnswerk functioneert niet altijd optimaal. Dhr. Van den Hoff nodigt de aanwezigen daarom uit om mee te (blijven) denken en vooral niet weg te blijven. De Witte Boei is immers het huis van de buurt, wie iets kan betekenen (bijvoorbeeld voor de balie van de Witte Boei of raamaffiches 'Wij groeten elkaar' maken) is van harte welkom zich bij de buurtwerkers/jongerenwerkers melden.

Daarnaast vraagt dhr. Van den Hoff begrip voor de huidige situatie van DOCK: een aantal jongerenwerkers zitten als gevolg van dit ingrijpende incident ziek thuis en DOCK probeert met collega's uit andere buurten het werk zoveel mogelijk op te vangen.

Hij besluit met te benadrukken dat hij niet wil verdedigen wat niet goed gaat, maar verzoekt de buurtbewoners wel met klem om te (blijven) komen en in gesprek te gaan/blijven met de werkers van DOCK.

Applaus van de zaal volgt.

Een buurtbewoner uit zijn waardering voor deze toelichting en benadrukt dat de buurtwerkers/jongerenwerkers goud waard zijn. Hij roept de buurt op om hen te ondersteunen, onder andere door te blijven komen in de speeltuin en het buurthuis, want wegblijven is in zijn beleving precies wat je *niet* moet doen.

Ook hierop reageert de zaal met applaus.

- V Een andere buurtbewoner heeft kaartjes op een tafel in de zaal gelegd die beschreven kunnen worden en bedoeld zijn voor de slachtoffers, als steun vanuit de buurt.

6. Tot slot

Dhr. Oranje constateert dat er veel kracht en energie in de buurt aanwezig is om de situatie op de Oostelijke eilanden te verbeteren. Direct na de schietpartij op vrijdagavond werden de eerste ideeën al geopperd over hoe het vertrouwen van met name de jongeren te herstellen. Sommige ideeën kunnen snel uitgevoerd worden, andere zaken kosten meer tijd. Afspraak is in ieder geval om met alle betrokkenen langdurig de buurt te verbeteren. Daartoe zal veel met de bewoners en diverse andere partijen in de buurt gesproken worden.

Mw. Coenraads bedankt de aanwezigen voor hun komst en het openhartige gesprek. Ook bedankt zij Museum 't Kromhout en alle anderen die deze bijeenkomst op zo'n korte termijn mogelijk maakten. Tot slot wijst zij de aanwezigen op de mogelijkheid om contactgegevens op een kaartje achter te laten en sluit zij de bijeenkomst. Professionals blijven nog even om eventuele laatste vragen te beantwoorden of informatie in ontvangst te nemen.

7. Informatie, vragen, melden van klachten

Actuele informatie met betrekking tot maatregelen/aanpak naar aanleiding van schietpartij:

- www.amsterdam.nl/wittenburg

Voor vragen of doorgeven van concrete klachten:

- 020 256 4800 (maandag tot en met vrijdag, 9:00 - 17:00 uur);
- zorgenwoonoverlast.centrum@amsterdam.nl

Voor (spoedeisende) hulp:

- 112 (spoed);
- 0900 8844 (geen spoed)

GGD Amsterdam, Team Vangnet
020 555 5462 of 020 555 5444

Ouder- en Kindteams Amsterdam, team Centrum Oost
020 55555 961, www.oktamsterdam.nl

Slachtofferhulp Nederland

0900 0101 (maandag tot en met vrijdag 9:00 - 17:00 uur), informatie of terugbelverzoek achterlaten: www.slachtofferhulp.nl